

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209197
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118209197.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne X.. C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLÍÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 534,86 eura takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 500 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 16.08.2018 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 534,86 eura a náhrady trov konania.
2. V žalobe uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/56/2016 bola v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, keď svoje práva musela brániť v súdnom konaní podaním žaloby. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať funkciu relutárnu. Žalobkyňa uviedla, že finančné zadostučinenie požaduje vo výške 1 534,86 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatiť.
3. Žalobkyňa ako dôkaz označila rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 19C/56/2016.
4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, nakoľko nárok na primerané finančné zadostučinenie považoval za nedôvodný. Uviedol, že k základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobkyňa v podanej žalobe však nepreukázala, ktoré konkrétne ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Poukázal na to, že v konaní sp. zn. 19C/56/2016 bola žalobkyňa úspešná iba sčasti, takže jej úspech v predchádzajúcom konaní nebol 100 %. Zároveň dal do pozornosti súdu, že tu existuje prekážka litispendencie - skôr začatého konania a to sp. zn. 25C/117/2016, ktorým si žalobkyňa uplatňuje z úverovej zmluvy č. 5405020299 primerané finančné zadostučinenie 500 eur. Obe konania vychádzajú z rovnakej okolnosti a to rovnakej úverovej zmluvy

zo dňa 12.07.2004, preto žalovaný má za to, že konaniu sp. zn. 32Csp/159/2018 bráni prekážka litispendencie. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, resp. konanie zastaviť a priznať náhradu trov konania.

5. Súd prejednal a rozhodol spor na pojednávaní konanom dňa 16.01.2019. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil z kapacitných dôvodov, o odročenie pojednávania nežiadal. Právny zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 19C/56/2016 - 29, vyjadrením žalovaného, spisom Okresného súdu Prešov sp. zn.: 25C/117/2016, z neho najmä rozsudkom č. k. 25C/117/2016 - 35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 18Co/32/2018 - 114 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

6. Okresný súd Prešov v konaní sp. zn. 19C/56/2016, v ktorom sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia 2 156,15 eura s príslušenstvom rozhodol rozsudkom č. k. 19C/56/2016 - 29 zo dňa 16.11.2017 tak, že uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyňu bezdôvodné obohatenie vo výške 1 534,86 eura s 8,05 % úrokom z omeškania ročne od 04.03.2016 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobkyňu voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 42 %.

7. Z odôvodnenia rozsudku okrem iného vyplýva, že dňa 12.07.2004 strany sporu uzavreli na formulárovom tlačive úverovú zmluvu YES na poskytnutie revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES, číslo zmluvy 5405020299. Na predmetnej zmluve - rovnopise, ktorý bol žalobkyňou podpísaný, je uvedená výška úverového rámca 25 000 Sk a výška mesačnej splátky 1 000 Sk. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.03.2013 bola pohľadávka z tohto úveru žalovaným postúpená na spoločnosť AB 2 B.V., ktorá následne podala na tunajšom súde dňa 13.01.2015 žalobu proti žalobkyňu a žiadala, aby ju súd zaviazal na zaplatenie sumy 2 236,18 eura s príslušenstvom z titulu predmetnej úverovej zmluvy. Vec sa viedla pod sp. zn. 28C/12/2015. V tomto konaní súd posúdil predmetný zmluvný vzťah v zmysle ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzatvorenia zmluvy a deklaroval, že v danom prípade nárok spoločnosti AB 2 B.V. nie je dôvodný, keďže zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. b), j), k) vtedy platného Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je potrebné v zmysle § 4 ods. 2 vtedy platného Zákona o spotrebiteľských úveroch pozeráť na túto zmluvu ako na bezúročnú a bez poplatkov. Bolo rovnako deklarovane, že spotrebiteľka na základe tejto karty vyčerpala sumu 5 923,84 eura a uhradila celkovo 8 079,90 eura. Podľa výpisu čerpania splátok a úhrad, prvé čerpanie na predmetnú zmluvu uskutočnila žalobkyňa 23.07.2004, ostatné čerpanie 02.10.2012. Prvá úhrada bola uskutočnená 23.08.2004 vo výške 33,19 eura, po postúpení pohľadávky z predmetnej úverovej zmluvy na nového veriteľa uhradila žalobkyňa celkom 621,29 eura. Súd ďalej uviedol, že v zmluve o úvere chýba ustanovenie o výške úroku. Tá sa nenachádza ani v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Pritom je zrejmé, že úrok je odplata za poskytnutie finančných prostriedkov, je to vlastne tá rozhodujúca okolnosť, na základe ktorého je možné posúdiť, nakoľko predmetný úverový vzťah spotrebiteľa zaťažuje a o koľko vlastne má uvažovať o preplatení samotnej istiny. Z úverovej zmluvy nie je možné zistiť, akú odplatu si dohodol žalovaný so žalobkyňou. Pokiaľ sa žalovaný bránil, že v čase uzatvorenia zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom, že ročná úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy, súd poukázal na to, že podstatou úveru je prenechanie finančných prostriedkov za odplatu teda za úrok. Tomuto rozumie každý bežný spotrebiteľ, preto výška úrokovej sadzby t.j. aký zisk bude mať veriteľ a o koľko percent spotrebiteľ úver preplatí, je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere ako typovej zmluvy podľa § 497 Obchodného zákonníka, od ktorej definície nebolo možné sa odchyliť už v čase uzavretia zmluvy. Na námietku žalovaného, že v čase, keď došlo k uzatvoreniu predmetného zmluvného vzťahu, boli splnené všetky zákonom požadované náležitosti a nemohol vedieť, že v budúcich rokoch niektoré súdy budú považovať určité nedostatky za také, ktoré privodia bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, súd prvej inštancie reagoval tak, že poukázal na tú skutočnosť, že zákonom č. 150/2004 Z.z. boli s účinnosťou od 01.04.2004 inkorporované do Občianskeho zákonníka ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, pričom podľa § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa museli dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona s tým, že podľa ods. 4, ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré by neboli dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosťou tohto zákona. Je teda zrejmé, že v čase, keď došlo k uzatvoreniu predmetného zmluvného vzťahu, súčasťou slovenského právneho poriadku v Občianskom zákonníku boli ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa, ktoré obsahovali definíciu neprijateľných zmluvných podmienok a zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Pokiaľ sa žalovaný ako podnikateľský subjekt

podľa údajov z obchodného registra už od 30.03.2001 zaoberal predmetom činnosti poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, mal si byť vedomý, že predmetné zmluvné vzťahy, ktoré doposiaľ uzatváral v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., musí podriaďovať pod ustanovenia na ochranu spotrebiteľa uvedené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka s poukazom na vyššie citované prechodné ustanovenia. Zároveň však súd prihliadol na námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, ktorá bola sčasti dôvodná, pretože ako vyplynulo z prehľadu čerpania, zo sumy 2 156,15 eura, o ktorú žalobkyňa úver preplatila, uhradila novému veriteľovi sumu 621,29 eura, preto dôvodný voči žalovanému je len rozdiel medzi týmito sumami, t.j. 1 534,86 eura.

8. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.12.2017.

9. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/117/2016 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému AB 2 B.V. ako právnemu nástupcovi žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur na tom skutkovom základe, že Okresný súd Prešov rozsudkom pod sp. zn. 28C/12/2015 žalobu voči žalobkyni o zaplataenie 2 236,18 eura zamietol z dôvodu, že úverová zmluva č. 5405020299 zo dňa 12.07.2004 uzatvorená medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a žalobkyňou (tam v procesnom postavení žalovanej) nespĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., a preto úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Keďže bolo preukázané, že úver bol poskytnutý vo výške 5 923,84 eura a žalovaná uhradila 8 079,99 eura, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd v konaní sp. zn. 25C/117/2016 rozsudkom zo dňa 09.11.2017 uložil žalovanému - spoločnosti AB 2 B.V. povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie 100 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo vyhovujúcom výroku dňa 26.01.2018. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 18Co/32/2018 - 114 zo dňa 16.07.2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 400 eur a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Z rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 19C/56/2016 - 29 vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 12.07.2004 úverovú zmluvu č. 5405020299, ktorou bol žalobkyni poskytnutý úverový rámec s určenou výškou mesačnej splátky. Zmluva ako ani úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. neobsahujú údaj o výške úroku, čo je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere ako typovej zmluvy podľa § 497 Obchodného zákonníka, od ktorej definície nebolo možné sa odchyliť už v čase uzavretia zmluvy. Súd posúdil predmetnú úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje dohodu o výške úrokovej sadzby. Už v čase uzavretia úverovej zmluvy nebolo možné požadovať od spotrebiteľa úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere).

12. V danom prípade súd vychádzal z odôvodnenia vyššie uvedeného rozhodnutia, ktoré konštatovalo porušenie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2, 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Súadne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

13. Nebola dôvodná obrana žalovaného v tom zmysle, že v žalobe absentuje uvedenie akého porušenia sa mal žalovaný vo vzťahu k žalobkyni dopustiť, keďže žalobkyňa poukázala na rozsudok súdu, kde porušenie konkrétnych právnych predpisov konštatované bolo a to neuvedením ani len výšky úrokovej sadzby, ktorá má pre spotrebiteľa tú výpovednú hodnotu, nakoľko je úver (ne)výhodný.

14. Pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadom toho, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ktorú ani nepreukázala, súd poukazuje na ust. § 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorého kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je ujma. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

15. Ani v prípade aplikácie § 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného do 09.06.2013 (Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.), z ktorého pravdepodobne žalovaný pri formulácii svojho vyjadrenia vychádzal (ale s ktorým sa súd nestotožňuje), nebolo by možné dospieť k záveru, že preukázanie vzniku ujmy je nevyhnutnou náležitosťou pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačovala už len hrozba vzniku ujmy. Uvedený právny názor je plne v súlade s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/168/2016 zo dňa 25.01.2017 podľa ktorého, cit.: „V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu (stav k 9.6.2013 - poznámka súdu). Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“

16. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, súd považoval samotný základ nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti.

17. Pokiaľ ide o výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, súd vychádzal zo skutočnosti, že titulom zmluvy o úvere č. 5405020299 zo dňa 12.07.2004 bolo žalobkyni v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/117/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 18Co/32/2018 - 114 priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur. Finančné zadosťučinenie v celkovej výške 1 000 eur titulom predmetnej úverovej zmluvy považuje súd v danom prípade za primerané a to tiež s prihliadnutím na to, že v konaní sp. zn. 19C/56/2016 mala žalobkyňa iba pomerný úspech v konaní.

18. Podľa názoru súdu výška primeraného finančného zadosťučinenia nemusí byť v každom jednom prípade totožná s výškou bezdôvodného obohatenia. Takýto názor by neumožnil zohľadňovať konkrétny skutkový stav tej - ktorej veci, čo by viedlo k prílišnému formalizmu. Zákon hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo podľa názoru súdu má umožniť súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady

osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V tomto smere súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/652/2001, podľa ktorého, cit: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“ Primeraným finančným zadosťučinením sa odškodňuje ujma nemateriálnej povahy, preto nie je možné prihliadať iba na možnú hroziacu škodu v materiálnej sfére žalobkyne, ale je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti.

19. Na tomto mieste súd upriamuje pozornosť na to, že primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Odon 4597). O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobkyni hrozila. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu (ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami), je potrebné vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. V danom prípade žalobkyňa okrem argumentu (= požaduje to, o čo sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť) pred súdom neprodukovala žiadne iné tvrdenia ohľadom požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Preto za situácie, keď žalobkyňa ani len netvrdila a už vôbec nepreukázala ďalšie okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia, sa javí byť finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur v tomto konkrétnom prípade ako primerané.

20. Možno preto zhodnotiť, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 500 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Súd na záver pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2016 zo dňa 24.05.2017). Z týchto dôvodov súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

21. Súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že v danom prípade zakladá konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/117/2016 prekážku začatého konania (litispendencie), resp. po právoplatnom skončení konania prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). V konaní sp. zn. 25C/117/2016 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému AB 2 B.V. ako právnemu nástupcovi žalovaného zaplata primeraného finančného zadosťučinenia na úplne inom skutkovom základe ako v tomto konaní, nakoľko vychádzala z toho, že Okresný súd Prešov rozsudkom pod sp. zn. 28C/12/2015 žalobu voči žalobkyni o zaplata 2 236,18 eura zamietol, keďže úverová zmluva nespĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z.. Podľa názoru súdu tak nič nebránilo nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie prejednať v tomto konaní, avšak súd pri rozhodovaní o výške finančného zadosťučinenia prihliadol na už priznané primerané finančné zadosťučinenie.

22. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd

prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Súd priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že jej nepriznal ňou požadovanú sumu primeraného finančného zadost'učinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).